

ODTAJNENÉ

# TAJNY ROZKAZ

## MINISTRA VNITRA

Ročník 1956

V Praze dne 14. března 1956

Číslo 31

O B S A H : 31. Nedostatky ve výkonu služby při ostraze státních hranic - poučný rozkaz

31

### Nedostatky ve výkonu služby při ostraze státních hranic - poučný rozkaz

Pohraniční stráží byl stranou a vládou svěřen čestný úkol, chránit nedotknutelnost našich hranic a tak zajistit našemu pracujícímu lidu možnost nerušeného a klidného budování socialismu v naší vlasti. Proto každá jednotka PS v I. sledu má povinnost střežit jako oko v hlavě svěřený úsek státních hranic a zabránit každému pokusu o proniknutí nepřátelských živlů /špiónů, diversantů, vrahů/ na i z našeho území, kteří se snaží ničit velké dílo našeho pracujícího lidu.

Při svých kontrolách u pohraničních jednotek jsem však zjistil, že ne všichni velitelé si uvědomují důležitost tohoto čestného úkolu, o čem svědčí výsledek kontroly, kterou jsem provedl u 2. roty 7. sušické pohraniční brigády. *vyřizováno dle RMVc-74/54*

Při mém příjezdu na 2. rotu byly v úseku dvě pozorovací hlídky, a to v levém a v pravém úseku roty, a strážný u roty na pozorovatelně, které střežily státní hranici po celé délce drátěného zátarasu. V prostoru na kontrole SKP se nacházel zastupující velitel roty por. BAYER.

Vyžádal jsem si spojení s hlídkami na pozorovatelnách v obou úsecích roty, abych zjistil situaci v jejich prostoru. Hlídka voj. LINHARTA v pravém úseku roty na pozorovatelně Spici se však hlásila teprve za tři minuty. Hlídka vojína PROCHÁZKY na pozorovatelně Komsomol v levém úseku roty se na telefonické volání vůbec nehlásila. Po uplynutí 3 minut nařídil jsem vyslat na stanoviště poplachovou hlídku a po 5 minutách přikázal jsem vystřelit signál "Zapojte se do signální sítě!". Hlídka na Spici se hlásila ihned, hlídka na Komsomolu teprve po 12 minutách a por. BAYER se nehlásil vůbec. Toto se stalo v době zvýšené ostrahy, kdy bylo vyhlášeno pátrání po sběhu ČSLA a vrahu hlídače ČSSS, kdy bylo možno počítat s jejich pokusem o útěk do zahraničí. Hlídky byly v tomto směru instruovány.

Při zjišťování opožděného hlášení uvedli starší hlídek, že hlídka voj. LINHARTA prováděla řádně výkon služby a zapojila se ihned na telefonické zvonění i na signál, což v prvním případě odporuje skutečnosti, hlídka voj. PROCHÁZKY v prvním případě z vlastního rozhodnutí přerušila spojení s rotou, poněvadž telefon stále zvonil a v druhém případě, že signál světlicí neviděla. Slyšela jen střelbu z rot, o které se domnívala, že je vedena na bavorském území. A proto jí nevěnovala pozornost, aniž pokládala za nutné hlásit to na rotu. Zastupující velitel roty por. BAYER uvedl, že pro nedostatek mikrotelefonů na rotě žádný s sebou nevzal, aby jimi mohly být vybaveny hlídky. Prověrkou velitelem praporu a náčelníkem štábu brigády na místě bylo však zjištěno, že por. BAYER lže, neboť u dozorčího roty bylo uskladněno 9 mikrotelefonů, bez jakýchkoliv závad, schopných okamžitého použití, a jen dva se závadami.

Tento případ názorně ukazuje, že přes časté kontroly prováděné u 2. rot funkcionáři praporu i brigády, není výkon služby k ochraně státní hranice prováděn řádně, ani za situace tak vážné, jako je očekávaný pokus o útěk do zahraničí vrah a zběha ČSLA.

Cím je možno vysvětlit, že hlídka na pozorovatelně svévolně přerušila spojení s rotou, aniž učiní dotaz u dozorčího roty, proč se zvoní, nebo ohlásí poruchu? Jak může bez spojení plnit svůj úkol? Proč nepozoruje svůj úsek a nevidí vystřelení světlice - signál, "zapojte se ihned do signální sítě!"? Proč nehlásí na rotu střelbu, o níž se domnívá, že je vedena v blízkosti státních hranic v protilehlém úseku? Proč není na rotě vypracován plánec viditelnosti a slyšitelnosti, jak nařizuje rozkaz HS-PS a proč to dosud nebylo zjištěno kontrolujícími orgány praporu a brigády? Proč se hlídka voj. LINHARTA hlásila na telefonické zvonění teprve po 3 minutách, když u Pohraniční stráže je nutno počítat v akci na zadržení narušitele státní hranice s každou vteřinou času a proč s pozorovací hlídkou na pozorovatelně K.M. somol bylo dosaženo spojení teprve za 17 minut? Proč postupující zastupce velitele roty formálně provádí kontrolu SKP a nepočítá s možností zjištění proryvu, nebo jiných událostí a tím s nutností okamžitého spojení s rotou?

Za dané situace u roty nelze mít za to, že by státní hranice byla střežena po celou dobu služby uvedených hlídek. Není-li dobře střežen úsek jedné roty, je nutno pokládat za špatně střežený i úsek celého praporu.

Všechny uvedené nedostatky plynou z formálně prováděných kontrol staršími náčelníky, bez patřičné pomoci k jejich odstranění na místě. Stále se opakuje byrokratický, šablonovitý přístup mnohých důstojníků k plnění povinností; znalosti pohraničnicků a výkon služby se theoreticky přezkušují a nevidí se do očí bijící nedostatky v praktickém výkonu služby, v bojové a politické přípravě. Dostatečného pocitu odpovědnosti za svěřené jednotky a úsek státních hranic. Stále ještě nejsou ÚO-ESČ a skupiny ČSM žádaný mnohými veliteli v dostatečné míře o pomoc v odstraňování zjištěných nedostatků a nestaly se jejich dobrými pomocníky.

Rozhodně všude, kde výkon služby při ostraze státních hranic je na takovém stupni jako u této rot, nelze hovořiti o vysokém stupni kázně ani bojové a politické připravenosti pohraničnicků k plnění svých úkolů, i když teoreticky prověrky vykazují dobrý stupeň.

Zjištěné nedostatky potvrzují, že výkon služby při ostraze státních hranic postrádá důslednosti se strany velitelů rot, kteří k plnění svých povinností přistupují bez vlastní iniciativy pro její zlepšení a neprovádí stálou a důslednou kontrolu svých podřízených.

K odstranění zjištěných nedostatků n a ř i z u j i :

1/ náčelníku hlavní správy PS

- věnovat při kontrolách na podřízených jednotkách pozornost především praktickému plnění povinností pohraničnicků a na místě pomáhat při odstraňování nedostatků,
- podstatně zvýšit náročnost v plánování, přípravě i provádění kontrol a pomoci,
- seznámit s tímto rozkazem všechny důstojníky PS včetně zástupců velitelů rot,
- zajistit proškolení tohoto rozkazu s veliteli rot ještě na učebních shromážděních, která právě probíhají do 17. března 1956;

2/ velitelům brigád, praporů a rot

- sledovat výsledky prováděných kontrol a energicky odstraňovat nedostatky zjištěné u svých jednotek,
- plně využívat pomoci útvarových organizací KSČ a skupin ČSM;

3/ všem funkcionářům pohraničních jednotek

- soustavně studovat rozkaz ministra vnitra č. 180 k výcvikovému roku 1955-56 a zajistit jeho splnění v celém rozsahu.

Současně t r e s t á m

zastupujícího velitele 2. rot 7. sušické pohraniční brigády MV por. Josefa BAYERA d ů t k o u podle čl. 46 Kázeňského řádu ozbrojených sil ČSR pro neplnění služebních povinností a vědomé obelhávání nadřízeného.

Č. - N/L-0328/1956

Náměstek ministra vnitra:  
generál-major Ludvík HLAVAČKA v.r.

Obdrží: ministr vnitra  
náměstci ministra vnitra  
HS-PS (brig. a sam. prap.)

Tento výtisk rozkazu ministra vnitra s originálem porovnal a za správnost vyhotovení odpovídá: *por. J. Hlaváčka*

Jaká opatření byla na základě tohoto rozkazu učiněna? \_\_\_\_\_

potrestání vyhlášeno dne \_\_\_\_\_ komu \_\_\_\_\_ kým \_\_\_\_\_  
vedení důstojníci s rozkazem seznámeni dne \_\_\_\_\_ kým \_\_\_\_\_  
proškolení bylo provedeno dne \_\_\_\_\_ kým (podpis) \_\_\_\_\_